

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESĪBSARGS

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010; Tālr.: 67686768; Fakss: 67244074; E-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv

2011.gada 8. novembrī Rīgā
1-57271

**Latvijas sabiedrisko
organizāciju padomei**
Pētera ielā 11-5,
Rīga, LV- 3001

2011.gada 6.oktobrī Tiesībsarga birojā ir saņemts Jūsu 2011.gada 27.septembra iesniegums (reģistrēts ar Nr.1656), kur vērsāt uzmanību uz nepilsoņu tiesību aizskārumu, norādāt, ka pašreiz esat saskaitījuši 79 spēkā esošās Latvijas pilsoņu un nepilsoņu tiesību atšķirības (saraksts – 1. pielikumā) un 54 atceltās atšķirības (2. pielikumā). Katrā pielikumā īsumā tiek raksturota atšķirības būtība, norādīts attiecīgā normatīvā akta nosaukums un pieņemšanas datums, kā arī to pantu (punktu) numuri, kuri tieši diskriminē nepilsoņus. Lūdzat paust viedokli, apstiprināt vai noliegt Tiesībsarga biroja atzinumu par tām atšķirībām, kuras šis birojs atzina par nesamērīgām agrāk. Gadījumā, ja tiesībsarga viedoklis saskan ar priekšteča viedokli attiecībā par iepriekšminētajām atšķirībām, lūdzat sniegt skaidrojumu, kādā veidā ir plānots panākt šo atšķirību atcelšanu.

Nepilsoņu tiesiskais statuss un pilsoņu tiesiskais statuss paredz atšķirīgu tiesisko saikni ar Latvijas Republiku. Ar Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1991.gada.15.oktobra lēmumu "Par Latvijas Republikas pilsoņu tiesību atjaunošanu un naturalizācijas pamatnoteikumiem" Latvijas pilsonība tika atzīta Latvijas Republikas pilsoņiem, kas tādi bijuši 1940.gada jūnijā un to pēcnācējiem. Ar 1995.gada 12. aprīļa likuma "Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas vai citas valsts pilsonības" 1.pantu par nepilsoņiem tika atzīti tie Latvijas Republikā dzīvojošie, kā arī terminētā prombūtnē esošie bijušās PSRS pilsoņi un viņu bērni, kuri vienlaikus atbilst šādiem nosacījumiem: 1) 1992. gada 1. jūlijā viņi bija neatkarīgi no pierakstā norādītās dzīvojamās platības statusa pierakstīti Latvijas teritorijā, vai viņu pēdējā reģistrētā dzīvesvieta līdz 1992. gada 1. jūlijam bija Latvijas Republikā, vai ar tiesas spriedumu ir konstatēts fakts, ka līdz minētajam datumam viņi ne mazāk kā 10 gadus nepārtraukti dzīvoja Latvijas teritorijā; 2) viņi nav Latvijas pilsoņi; 3) viņi nav un nav bijuši citas valsts pilsoņi. Ar minētajiem normatīvajiem aktiem tika izveidots atsevišķs pagaidu tiesiskais statuss bijušajiem PSRS pilsoņiem. Eiropas Cilvēktiesību tiesa 2003.gada 9.oktobra spriedumā lietā *Slivenko v. Latvia*¹ atzina, ka nepilsoņi („*permanently resident non-citizens*”), kā personu grupa, kas

¹ sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumu lietā *Slivenko v. Latvia* (Nr. 48321/99)

